

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo nara-
du vedniki!

Izkušnja vsake vrste.
Novinarstvo:
za celo leto Din 20—
za pol leta „ 15—
za mesec „ 5—
za celo leto Din 20—
Izmeriti po tarifu. - Pla-
manila vprašanjom naj
se prilepi znamke za od-
govor. - Ne frankirani
plašna se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Vsakdo vprašaj
vse zadeve o
svojega dela in
marljivosti!

Recepti za vsa
vrsta. - Plašna in
v Ljubljani. - Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. - Telefon
inter. št. 2004. - Banka
pri poštni hišnici
št. 14.004.

Delati je treba!

V zadnji številki našega lista smo ugotovili ponovno, da živi ogromna večina slovenskega ljudstva od kmečkega dela, manjšina pa živi od trgovine in obrti, potem od navadnega ročnega dela, en del pa od poklicev, ki zahtevajo višjo šolsko izobrazbo. Rekli smo dalje, da živi koncem koncev pri nas tudi trgovina in obrt in delavski stan (indirektno) od kmeta, ker če kmet ne bi naših obrtnih izdelkov kupoval, obrtniki in trgovci in delavci in šolani ljudje ne bi imeli kaj jesti.

Vsakdanja izkušnja pa nas uči, da se godi našim kmetom od leta do leta slabše. Zakaj se kmetom vedno slabše godi, to bomo raziskovali na drugem mestu. Vsakdanja izkušnja pa nam tudi dokazuje, da peša s kmetom vred tudi naša trgovina in obrt, da zaslužki šolanih ljudi nazadujejo, ravno tako pa padajo tudi delavski zaslužki.

To je popolnoma razumljivo. Če kmet nima dovolj pridelka, ali pa če pridelek nima nobene cene, kmet ne more kupiti obleke in blago obleži v trgovčevem magacinu. Če kmet nima denarja, si ne more naročiti čevljev in čevljar mora praznovati in svojega pomočnika odpustiti. Če kmet nima denarja, ne more plačati dovolj davka, zato pa mora država uradnikom (šolanim ljudem) plače zniževati.

Tako izgleda prava gospodarska slika Slovenije, ki je dovolj žalostna. Naše gospodarstvo se nahaja torej v zelo resni krizi in ni čudno, da ljudje iščejo izhod in rešitev iz te krize.

Poglejmo sedaj, kako si skušajo ljudje pomagati. Vsakdanja izkušnja nas uči, da tišči leto za letom več ljudi z dežele v mesto. Eni hočejo v šole, ker upajo, da bodo kot šolani ljudje dobili »službo« in lažje živeli kakor doma. Drugi iščejo dela v fabrikah. Dekleta bi rada v fabrike ali pa v službo. Beg z dežele v mesto je torej popoln.

Poglejmo sedaj, če so ta pota prava. Kdor je pazljivo prebral to, kar smo zapisali zgoraj, bo lahko razumel, da so ta pota večinoma napačna, vsaj dandanes. Če še današnji trgovci nimajo kmetom kaj prodajati, ker kmetje nimajo denarja, kako naj potem najde svoj kruh dvakrat večje število trgovcev? Če vidimo, da že današnji šolani ljudje ne morejo dobiti primernih služb, kam pojde potem še enkrat večje število šolane mladine? Kako pa je z ženskimi službami v mestih danes, o tem pa vprašajte domače župnike in župane.

Ostane torej kot prva in najbližja rešitev le še obrt. Dober obrtnik ima odprt ves svet. Šolan pravnik s svojim znanjem naših postav ne more nikamor drugam, čevlji se pa izdelujejo po vsem svetu na isti način. To velja za vse obrti, samo dobro je treba obrt znati.

Je pa še eno sredstvo, ki nam more pomagati in sicer temeljito pomagati, ampak to sredstvo je zelo neprijetno in kisle vrste! To sredstvo obstoji v tem, da dvignemo svojo kmečko produkcijo vsaj tako, kakor so jo dvignili kmetje drugod, kjer imajo prav takšno zemljo kakor jo imamo mi, ali pa še slabšo.

Poglejmo nekoliko v Avstriji. Avstrija je večinoma gorata dežela, torej naši zemlji zelo

podobna. Pred vojno so pridelali v Avstriji na enem hektarju zemlje ravno toliko žita, krompirja itd. kakor pri nas. Po vojni pa so se razmere silno izpremenile. Dočim pridelujemo mi še vedno na enem hektarju zemlje komaj po 8 centov žita (kakor so ga pred vojno tudi v Avstriji), ga pridelajo danes kmetje v Avstriji po 16 in še po več centov, na Češkem pa že tudi po 25 in 30 centov.

Kakšne so posledice tega izboljšanja? Kmet, ki pridelava danes v Avstriji po trikrat več žita (krompirja itd.), lahko že žito prodaja, ne pa, da ga mora še za svojo potrebo dokupovati. Za izkupiček si lahko kupi dobre in dovolj obleke in obuvala, pa tudi kavo in sladkor. Kjer kmetje lahko kupujejo, gre tudi trgovcem in obrtnikom dobro in tudi delavci lažje najdejo zaslužek. Vsi skupaj pa plačajo lahko toliko davka, da tudi šolani ljudje dobivajo pošteno plače. Uradniki v Avstriji so zato mnogo boljše plačani kakor naši.

Vse to so dosegli v Avstriji (in na Češkem itd.), ker so dvignili kmečko produkcijo, t. j., ker so se kmetje lotili takega obdelovanja zemlje, da donaja zemlja na leto po dvakrat in po trikrat več kakor prej. Izkušnja kaže, da je to edino pravilna rešitev tega težkega vprašanja.

Zato moramo tudi pri nas začeti z resnim delom v tem pravcu. Ne smemo se pa pri tem zanašati samo na slavnoznanne »podpore« dr-

žave, oblasti in občin, od katerih naš razvjeni svet navadno vse pričakuje, ampak moramo prijeti za delo sami, kolikor se le da.

Kdor pa hoče kaj doseči, mora imeti pred vsem voljo za delo. Dandanes pa opazujemo, da te volje žalibog precej primanjkuje! Le ne delajmo se lepših kakor smo in odkrito priznajmo svoje napake. Kmečki mladini, ki je rasla med vojno in prva leta po vojni v tedanjem izobilju denarja, trdo in naporno kmečko delo navadno ne diši. Takrat, med vojno in prva leta po vojni, je bilo denarja dovolj, čeprav so ljudje manj delali (samo ne vprašajte, kakšen »denar« je to bil! Sam papir! Op. ur.). Mnogi so se zagrizli v misel, da bo vedno tako ostalo. Mi bi kmetom od srca privoščili, da bi se dalo vedno živeti od manj napora, toda to žalibog ne gre! Kdor hoče danes obstati, mora prijeti zopet za delo in sicer silno trdno in odločno prijeti! Kdor bo danes zemljo le površno oral, kdor je ne bo rahljal, kdor ji ne bo dajal dovolj domačega in umetnega gnoja, kdor ne bo vedno na polju in v gozdu in na travniku gledal in pazil, in kdor ne bo zemlje obdeloval umno in s trdno roko obenem, ta ne bo obstal! Je vse zastoj!

Velika pomoč kmetom pa bi morala biti v današnjih težkih časih dobra ljudska šola. Žalibog ta še ni urejena tako, da bi zadostovala svoji nalogi na kmetih, zato pa bo treba tudi na tem polju nekaj ukreniti. Dokler pa druge pomoči ni, si moramo pomagati sami in — delati! Drugače ne gre in pojde v bodočnosti še manj.

Srednja Evropa

Kmalu po sklenitvi miru po svetovni vojni se je ustanovila Mala Antanta. Češkoslovaška, Rumunija in Jugoslavija so se med seboj zavezale, da bodo skupno branile mirovne ugovore, če bi jih kdo hotel revidirati, ali celo razveljaviti. S to zvezo so zaveznice tudi hotele pridobiti čimveč besede pri svetovno političnih dogodkih, ker skupaj predstavljajo velesilo. Za take nastope je seveda potrebna popolna soglasnost vseh zaveznic. V vprašanjih, ki se tičejo mirovnih ugovorov, se je soglasje prav lahko doseglo, ko pa je bilo treba nastopiti skupno in v soglasju tudi v gospodarskih vprašanjih, takrat so zastopniki Male Antante šli vsak svojo pot. Vsled tega se Mala Antanta ni mogla uveljaviti, kakor se je ob ustanovitvi pričakovalo. Še več, tudi med seboj se niso mogle sporazumeti v gospodarskih vprašanjih. Trgovinske razmere med zaveznicami so bolj neurejene, kakor z državami, ki ne pripadajo zvezi. Vsako prijateljstvo pa je trajno in v korist vsem le takrat, če sloni na trdnem gospodarskem sporazumu. To vedo tudi predstavniki Male Antante, zato so že večkrat poskusili utrditi med seboj gospodarske stike, niso se pa mogli dosejati pogoditi. Pred kratkem so se zopet sestali v Bukarešti, da pripravijo teren za gospodarsko pogodbo med seboj. Kakor izgleda, je tudi na tej konferenci prevladalo mnenje, da je to vprašanje obsežnejše in da bo končna rešitev morala vezati večjo grupo držav Srednje Evrope. Z doseženim sporazumom o gospo-

darskem sodelovanju Male Antante bo rešen še prvi del gospodarskega vprašanja Srednje Evrope. Naš delegat na konferenci v Bukarešti dr. Slavko Šečerov je objavil v »Politiki« članek, ki med drugim pravi tudi tole: »Vprašanje gospodarskega sodelovanja Srednje Evrope se je pretresalo tudi na mednarodni gospodarski konferenci v Ženevi leta 1927. S tem vprašanjem sta se osobito bavila bivši komisar Društva Narodov dr. Zimmermann in V. Lejton, poznani angleški narodni gospodar. Dr. Zimmermann je rekel, da je vzrok težkega gospodarskega stanja Srednje Evrope razpad avstro-ogrske monarhije v sedem držav. Namesto tega velikega kompleksa za proizvodnjo in potrošnjo so nastale majhne edinice, ki se bore ena proti drugi in vsaka še v svojih mejah z različnimi težkočami. Zato je potrebno, da se med njimi vspostavi v gotovi meri gospodarsko sodelovanje in to ne samo v njihovem interesu, ampak v interesu cele Evrope. V. Lejton je tudi navedel, da je razpad Srednje Evrope eden od faktorjev neurejenega gospodarstva. Centralna Evropa je razpadla v nekoliko gospodarskih edinic, vsled česar je danes v Evropi 11.000 km več carinskih meja, kakor pred vojno. Vsaka država se trudi, da se razvije v popolno neodvisno gospodarsko edinico. Kapital se vlaga na več straneh, a proizvodnje se ne izkorišča niti popolno niti gospodarsko. Iz teh vzrokov peša promet in trgovina tako med deli nekdanje Avstro-Ogrske, kakor tudi s sosedi.«

Na agrarnem kongresu v Pragi lansko leto je bil važen predmet posvetovanja: gospodarska ureditev Srednje Evrope. Dr. Milan Hodža, eden izmed najvidnejših agrarnih politikov Češkoslovaške kmetijske stranke in dolgoletni minister, je poročal o tem načrtu. Vsi voditelji kmetijskih strank, med njimi pokojni Stefan Radić in sedanja ministra Rumunije Vojevoda in Mihalake so odobrili z navdušenjem njegov načrt, ki obstoji v tem, da imajo vse države Srednje Evrope velik interes, da uredi skupno vsa gospodarska vprašanja in da le skupno lahko v celoti izkoristijo produkt svojega dela.

Ze lefos je dal izjavo v dunajskem dnevniku »Neue Freie Presse« eden izmed ministrov Nemčije, da v skupno gospodarsko sodelovanje Srednje Evrope spada tudi Nemčija in pobija mnenje onih, ki se boje nemške prevlade in diktature.

Vprašanje najožjega gospodarskega sodelovanja držav Srednje Evrope je torej po prepričanju odličnih narodnih gospodarjev nujna potreba. Danes, ko je svet priznal vsem narodom politično svobodo, se bo gorenji cilj morda lažje dosegel, kakor preje, ko je nemški narod mislil, da se to da doseči le z narodno enotno Srednjo Evropo. Kakor danes

versko prepričanje ne igra nobene vloge pri reševanju gospodarskih vprašanj, tako mora v bodočnosti odpasti tudi narodnostno vprašanje pri reševanju velikih gospodarskih problemov. Verska in narodnostna svoboda mora vladati povsod.

Za jugoslovensko gospodarstvo je enotno organizirana Srednja Evropa velikega pomena in lahko trdimo, da bi se v njej gospodarsko opomogli in napredovali in tudi za splošen napredek mnogo doprinesli. Polovico našega izvoza gre v Italijo in Avstrijo. Blago, ki ga izvozimo v Italijo, ne potroši ona sama, ampak ga proda naprej, Avstrija pa ga potroši sama. Za Avstrijo in Italijo pa največ kupujejo pri nas Češkoslovaška, Nemčija, Madžarska itd. Če bi ne ovirale carine našega izvoza, bi Avstrija, Češkoslovaška in Nemčija bile najboljši kupci za večino naših produktov, ki jih izvažamo, les bo pa našel vedno kupca v prekomorskih deželah, kamor ga sedaj pošilja Italija.

Čimpreje bodo ta vprašanja rešena, tembolje za vse, ki danes trpijo. Za danes urediti dobro pogodbeno razmerje med državami Srednje Evrope, pozneje pa pristopiti k carinski uniji.

J. Bukovec.

Razširjenje zakona o zaščiti države.

Na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih del je kralj podpisal zakon o izpremembi in izpopolnitvi zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi od 6. januarja 1929, ki se glasi:

I.

Po členu 2. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi od 6. januarja 1929 pridejo kot členi 3., 4., 5. in 6. telega določbe:

Člen 3. Kdor s pisanjem, tiskanjem, objavljanjem ali razpečevanjem knjig, novin, lepakov, objav ali slik ali na kak drug način vrši propagando ali stremi za tem, da se ustvari prepričanje ali razpoloženje pri drugih, da bi se nekateri deli kraljevine SHS odvojili iz celote kot samostojna država, ali da bi se spojili s kako drugo državo, ali da bi se izpremenila sedanja državna ureditev, ali da se izpremeni politični ali socialni red v državi — se kaznuje s težko ječo do petih let, v kolikor tako dejanje ne spada pod točko 1. čl. 1. tega zakona.

Člen 4. Kdor s pisanjem, tiskanjem, razpečevanjem spisov ali slik vobče ali drugače iznaša ali prenaša lažnive trditve v namenu, da izpostavlja zasmehu ali preziranju državne ustanove, zakone, uredbe ali kake oblasti ali političen ali socialen red v državi ali kdor na omenjeni način kaj iznaša ali razširja v namenu, da povzroči nerazpoloženje proti državnim ustanovam, zakonom, uredbam ali naredbam oblasti ali proti političnemu ali so-

cijalnemu redu v državi — se kaznuje z zaporom do enega leta ali globo do 20.000 Din.

Člen 5. Kdor s tiskom ali na kak drug način draži k razdoru med plemeni in družabnimi razredi ali kdor na isti način izziva razpoloženje za plemensko razdvojenost ali plemenski razdor, se kaznuje z zaporom do enega leta ali globo do 10.000 Din.

Člen 6. Kdor na način, omenjen v čl. 5., vrši propagando ali ustvarja razpoloženje, da se državne ali samoupravne oblasti ovirajo v izvrševanju njihovih nalog ali sploh v njihovem delovanju, se kaznuje z zaporom do 6 mesecev ali globo do 6000 Din.

II.

Odstavek 3. sedanjega člena 4. se izpremeni in se glasi: Kdor postane ali ostane član takega društva ali take politične stranke ali ga podpira ali kdor drugače kaj stori, kar kaže nepriznanje naredb oblasti, izdanih po 1. odstavku tega člena, se kaznuje z zaporom do 6 mesecev in globo do 6000 Din.

III.

Sedanji členi 3 do 21 postanejo členi 7 do 25.

IV.

Za postopanje o kaznivih dejanjih iz novega člena 3. je pristojno državno sodišče za zaščito države, za dejanja iz novih členov 4., 5. in 6. pa so pristojna redna sodišča.

V.

Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko bo objavljen v »Službenih Novinah«.

Važna navodila glede oblasti.

Finančni minister je izdal na predlog oddelka za samoupravne proračune naredbo, kako naj postopajo oblastni komisarji pri razvrščevanju proračunskih izdatkov. Uvodoma naglašja, da morajo oblastni komisarji postopati skrajno štedljivo in gledati na to, da se davkoplačevalcem ne bodo nalagala nova oblastna bremena. Nato odreja minister:

1. Oblastni komisarji morajo izvršiti strogo revizijo vseh osebnih izdatkov ter jih znižati na potrebno mero. V službi smejo obdržati samo neobhodno potrebno, pošteno in vestno uradništvo. Pri tem morajo izvršiti korekturo odnosno reparacijo vseh poprej povzročenih krivic.

2. Pri uporabi ostalih proračunskih izdatkov mora voditi oblastne komisarje princip

razumne štednje, pri čemer morajo posvečati posebno pozornost oni samoupravni delavnosti, ki ima za cilj ureditev cest, pospeševanje poljedelstva in narodnega zdravja, kar je predpogoj za povečanje narodnega blagostanja.

3. Pri odločevanju, kje in kako naj se izvrše posamezna dela v cilju onih nalog, ki so navedene v prejšnji točki, morajo oblastni komisarji izločiti vsak vpliv z nepoklicane strani ter postopati pri svojih akcijah izključno po potrebi in interesu podrejene jim oblasti.

4. Pri določevanju novih virov oblastnih dohodkov morajo oblastni komisarji upoštevati intencije državne finančne politike, pri čemer naj jih vodi načelo zaščite produkcije in prometa dobrin pred pretiranimi dokladami in drugimi bremenami.

5. Obstoječe oblastne doklade in davščine se v nobenem primeru ne smejo povečati, niti uvajati nove brez predhodnega odobrenja finančnega ministrstva.

6. Pri izvajanju proračuna se morajo oblastni komisarji strogo držati posameznih proračunskih postavk in skrbeti za to, da se porabi denar točno za določene namene.

7. Oblastno knjigovodstvo in blagajniška administracija morata biti v najstrožjem redu, tako da bodo kontrolni organi vsak čas lahko ugotovili stanje blagajne in gotovine.

8. Oblastni komisarji naj preprečijo nepotrebno povpraševanje po navodilih o stvarih, ki so povsem jasne na podlagi obstoječih zakonskih predpisov, naredb in izdanih navodil.

9. Na podlagi sprememb, izvršenih po spremembi in dopolnitvi zakona o oblastnih in sreskih samoupravah, naj referenti ugotove dosežene prihranke na osebnih izdatkih vsled ukinitve oblastnih odborov in oblastnih skupščin v smislu čl. 9. uredbe o delokrogu oblastnih komisarjev. Dosežene prihranke naj oblastni komisarji razporedijo za izboljšanje cest, pospeševanje poljedelstva itd. Vsako nasprotno postopanje se bo smatralo za zlorabo in bo imelo poleg zakonske odgovornosti za posledico tudi odstavitev oblastnega komisarja.

Dve stališči

Preteklo soboto so zborovali v Zagrebu zastopniki delodajalcev in delojemalcev, da se pogovore o tem, kdaj naj se trgovine in delavnice odpirajo in zapirajo, oziroma ali naj delajo delavci in nameščenci le po 8 ur na dan ali pa več ur. Na tem zborovanju sta bila izrečena dva zanimiva govora, ki jasno označujeta stališče gospodarjev, oziroma delavcev.

V imenu gospodarjev je govoril g. Stojanović. Ta je rekel, da je treba ločiti vprašanje osemurnika od vprašanja zapiranja in odpiranja trgovin in delavnic. Gospodarju mora biti dovoljeno, da lahko dela, dokler in kolikor hoče. Delavci doslej niso hoteli ravno delati preveč, ponekod pa so delo celo ovirali. V trgovskih in obrtnih podjetjih v naši državi je zaposlenih okoli 300 tisoč delavcev (kmetov je precej več, op. ur.). Če se vzame, da bi lahko delavci delali na dan po dve uri in pol dalje kot sedaj, potem moramo reči, da izgubimo v naši državi na dan 750 tisoč ur dela, ako ohranimo osemurnik, ali na leto eno milijardo ur. Zato predlaga, da se z zakonom uvede deseturno delo namesto osemurnika. Samo za težke vrste dela naj velja osemurnik še naprej.

Nato je govoril zastopnik delavstva dr. Topalović. Ta je rekel: »Ni res, da bi se nahajala naša trgovina in obrt v gospodarski krizi. V krizi se nahaja le kmečka produkcija zaradi padea cen kmečkih pridelkov. V krizi so kvečjemu mali trgovci in mali obrtniki, za veliko industrijo in trgovino pa to ne drži. Carinski tarif od l. 1925. je zelo ugoden za našo industrijo in obrt. Radi tega industrija napreduje. Vrednost raznih velepodjetniških delnic je zrastle v najnovšem času za 40 procentov! Število zaposlenih delavcev se je dvignilo na 495 tisoč, l. 1923. pa jih je bilo zaposlenih le 309 tisoč. Kje je torej trpelo tisto gospodarstvo, ki je v petih letih pridobilo toliko moči, da je lahko zaposlilo 200 tisoč delavcev več? Danes producirajo delavci mnogo več premoga in cementa kakor prej, ponekod celo dvakrat več. Stanje delavcev pa se je poslabšalo. V Vojvodini so povprečne mezde poljskih delavcev izpod 10 dinarjev na dan. Zato pa je število za vojake sposobnih fantov od leta do leta manjše.«

To so zanimive številke. Posebno tiste, ki jih je objavil dr. Topalović. Te številke

namreč ne dokazujejo le tega, kako kmetijstvo propada, ampak dokazujejo tudi krvavo potrebo ustanovitve Kmečkih zbornic, katerih naloga bi bila predvsem, da z jasnimi in točnimi številkami ugotove, kaj je na kmečkem gospodarstvu prav in kaj ne.

POLITIČNE VESTI

Francoska kmetijska stranka.

V dneh 26. in 27. januarja t. l. je zborovala francoska kmečka stranka v Parizu. Bil je to njen prvi kongres, ki je pokazal, da je seme iz Anvergna, zibelke francoskega kmečkega pokreta, padlo na izredno rodovitna tla. Udeležba na tem shodu je bila tako velikanška, da celo ogromni Pariz ne more zaznamenovati dosti enakih. Mogočnemu pohodu kmečke misli v Franciji so odprta pota in uspeh za blagor celega naroda in države ne bo izostal. Zanimivo je bilo poročilo generalnega (glavnega) tajnika g. Casanova, ki ga je podal v imenu izvršilnega odbora, izredno poučno pa g. M. Charlesa Saucerma, glavnega urednika časnika La Voix de la Terre (Glas zemlje), iz katerega posnemamo to-le: Glasilo francoske kmečke stranke La Voix de la Terre je začelo izhajati meseca oktobra preteklega leta v 16.000 izvodih. Zdaj ga že tiskajo v 100.000 izvodih. To število govori dosti jasno. Naročniki se pa še vedno množijo in v kratkem nemara ne bo več na Francoskem zavednega kmeta, ki bi mu ne bil naročnik. Organizacija je že prav dobro zasidrana po vaseh, okrajih, okrožjih in v celi državi. Obeta postati ena največjih državnih svetovnih organizacij.

Shod so pozdravili zastopniki kmečkih strank iz inozemstva (Češkoslovaške, Bolgarije, Rumunije itd.). Posebno lepo pismo so pisali iz Češkoslovaške.

Kako je danes v Beogradu?

Ljudje, ki morajo po opravkih v Beograd, pripovedujejo, da se je življenje v Beogradu v najnovejšem času znatno izpremenilo, kar se posebno pozna po novih, modernih hotelih in restavracijah. Tam je bilo prej vse polno ljudi, da je človek le s težavo dobil pristo sobo ali pa primeren prostorček v gostilni. Ljudje so prihajali v Beograd od vseh strani, da poiščejo kakega ministra ali poslanca, katerim so prinašali svoje želje in pritožbe. Pri tem so opravljali seveda tudi svoje privatne posle in so tudi mnogo kupovali. Sedaj vsega tega ni več. Poslancev ni, tujcev pa tudi ne (razun trgovcev in trgovskih potnikov) in zato so hoteli prazni, prazne pa so tudi restavracije in gostilne. Praznijo se tudi stanovanja, ker se je že preselilo mnogo državnih uradov v državna poslopja iz privatnih hiš in v oglasnih oddelkih objavljajo beograjski časopisi dan na dan cele vrste oglasov, v katerih gospodarji stanovanja ponujajo. Ta praznoba je za beograjske obrtnike in trgovce hud gospodarski udarec. Prej so beograjski časopisi večkrat poročali, da prihaja v Beograd dnevno do 40 in še več tisoč tujcev. Če računamo, da je vsak tujec pustil v Beogradu le 50 dinarjev (povprečno), znaša to že 200 tisoč dinarjev na dan! To se pa že pozna. Zato pa se življenje v Beogradu vedno bolj povenjuje, zlasti stanovanja.

Volitve na Angleškem.

V drugi polovici meseca maja bodo letos na Angleškem nove volitve, katerih izid bo vplival ne samo na bodočo politiko Anglije, ampak tudi na celo Evropo in na ves svet. Angleška trgovska in gospodarska politika je namreč svetovna in politika vseh evropskih držav mora računati z razmerami na Angleškem že zaradi posojil, ki jih Anglija daje vsemu svetu, kot denarno središče sveta,

Pri prihodnjih volitvah na Angleškem bodo nastopile tri stranke. Prva stranka je konservativna. To je stranka angleških veleposestnikov in plemenitaških lordov, ki je zadnja štiri leta vladala. Če dobi večino ta stranka še zanaprej, se stanje v Evropi ne bo nič izpremenilo.

Druga stranka je liberalna. Angleški liberalizem pa je nekaj družega kakor je bil naš. Jedro angleške liberalne stranke tvorijo veletrgovci in industriji, ki hočejo svobodno trgovino. Če zmagajo liberalci, se bo izprememba pokazala zlasti v trgovski politiki vseh držav.

Tretja stranka je Delavska stranka (Labour-party), ki jo vodi Ramsay Macdonald. Ta stranka bo bržkone jako pridobila, ni pa gotovo, ali bo dobila večino ali ne. Izključeno to ni. Če pa jo dobi, se bo vsa svetovna politika začela premikati bolj na »levo«. Ravno v tem pa leži ogromen pomen zmage ali poraza Delavske stranke in zato ves svet z veliko napetostjo zasleduje volilni boj v Angliji.

Dr. Frangeš za naše kmetijstvo.

Kmetijski minister dr. Frangeš je izdal naredbo, glasom katere se mora iz prihrankov oblastnih proračunov podpirati in pospeševati kmetijstvo in kmetijska izobrazba. Naredba določa:

»Zaradi novega stanja v državi bodo v samoupravnih proračunih doseženi pri poedinih postavkah precejšnji prihranki, ki jih bo treba naknadno razdeliti v razne gospodarske svrhe podrejenega vam področja. V odobrenih samoupravnih proračunih so predvideni za pospeševanje poljedelstva minimalni krediti. Zato naj se vsi doseženi prihranki porabijo v prvi vrsti v sledeče namene: 1. za ustanavljanje in podpiranje poljedelskih zadrug, zlasti zadrug za pospeševanje živinoreje; 2. za licenciranje in premiranje plemenske živine; 3. za nabavo plemenske živine; 4. za poljedelske in druge gospodarske tečaje; 5. za osnovanje in podpiranje poljedelskih knjižnic in čitalnic; 6. za pobiranje živinskih in bilčnih kug; 7. za ureditev vzornih gospodarstev po absolutnih poljedelskih šol; 8. za nabavo semena in umetnih gnojil; 9. za zgradbo vzornih hlevov in gnojišč. Ministrstvo za poljedelstvo bo tudi od svoje strani podprlo vsak tak koristen predlog podrejenih organov.«

Rumunska kmetijska vlada.

Rumunska kmetijska vlada je kmalu po volitvah sklenila veliko inozemsko posojilo v znesku 102.000.000 dolarjev, kar znaša okrog 6 milijard dinarjev. Bivša Bratianova vlada je dolgo časa iskala tako posojilo, a ga ni mogla dobiti in je ravno radi tega morala z oblasti. Nato je prišla na krmilo kmetijska vlada dr. Manua, ki je koncem preteklega leta razpisala svobodne volitve. Izvoljenih je bilo devet desetih kmetijskih poslancev. Zmaga je bila tako velika, da je sama ni pričakovala. Volitvam so prisostvovali časnikarji najuglednejših inozemskih časopisov in bili priča, kako je ves narod svobodno glasoval za kmetijsko vlado. Jasno je, da je imela zapadna Evropa in Amerika v vlado, ki se je opirala na tako ogromno večino s svobodno narodno voljo izvoljenih narodnih poslancev, veliko zaupanje. In finančniki teh držav so ji takoj osigurali potrebno posojilo. Rumunski kmetijski finančni minister je bil na svojem povratku po sklenjenem posojilu v zapadni Evropi od vsega naroda navdušeno pozdravljen. Kajti od tega posojila pričakujejo vsi splošno zboljšanje gospodarskega stanja.

Kmetijska vlada je šla v svojem delu za blagor kmetijskega ljudstva naprej in rešila mnoga vprašanja, ki so tiščala narod vsa leta k tlom. Odpustila je pokvarjeno uradništvo, korupcioniste, ki so državo oškodovali za

je od nekdaj bila znana po svoji hudočnosti.

Danes pa je cela hiša vesela, četudi se pere perilo, ker se rabi

Schicht
Terpentin-
Milb s svojimi izdelki

težke milijone, je izročila sodišču, odprodala nepotrebne državne avtomobile, znižala kader orožništva za eno tretjino itd. V najnovejšem času je odstranila največjo nevarnost, ki je pretila Rumuniji, s tem, da je podpisala v Moskvi takozvani Litvinov pakt, s katerim se izločuje vojna med njo in Rusijo. Znano je, da je vladalo zelo napeto razmerje med Rusijo in Rumunijo radi Besarabije, katero je Rumunija po boljševiški revoluciji zasedla. Na drugi strani pa noče vrniti Rusija zatega zaklada rumunske državne banke, katerega so prepeljali v Moskvo za časa vojne, ko so nemške čete zasedle večji del rumunskega ozemlja. Razgovori med obema državama se bodo nadaljevali do vzpostave rednih diplomatskih odnošajev med njima. Vsa ta dejstva so stališče kmetijske vlade še bolj utrdila. Kajti kmetijska politika je politika miru, poštenja in dela.

Naši predvojni in vojni dolgovi v Franciji.

Med našo državo in Francijo obstoja že vsa povojna leta spor glede odplačila naših predvojnih dolgov. Predvojni dolg bivše kraljevine Srbije znaša v skupnem znesku 910 milijonov 792.000 frankov. Ta dolg je nastal iz petih posojil, katere so bila najeta v letih:

1. 4%	1895. l.	355.292.000
2. 5%	1902. l.	60.000.000
3. 4½%	1906. l.	95.000.000
4. 4½%	1909. l.	150.000.000
5. 5%	1913. l.	250.000.000

skupaj frankov 910.000.000

Po že izvršenih amortizacijah znaša ta vsota 760.620.000 frankov, anuitete (obresti in odplačevanje kapitala) pa 44.239.800 frankov. Za te anuitete plačujemo v francoskih papirnatih frankih letno vsoto 88.000.000 dinarjev. Francoski imejtelji obveznic teh posojil pa zahtevajo, da se jim odplačuje v zlatu, kar bi znašalo 440.000.000 dinarjev letno.

Gre torej za vprašanje, ali priznamo pri predvojnih dolgovih kot kapital dolga vsoto od 1680 milijonov ali 8400 milijonov dinarjev. Kar se pa tiče vojnega dolga pa obstoja spor med 3800 milijonov, ali 19 milijard dinarjev. Z drugimi besedami obstoja spor v tem, ali naj priznamo predvojne in vojne dolgove v papirnatih ali zlatih frankih.

V našem letnem državnem proračunu znaša vsota za anuitete državnih dolgov sedaj 868 milijonov dinarjev.

DOPISI.

Dramlje pri Celju. Naše društvo kmet-
skih fantov in deklet »Detelja« je imelo pre-
teklo nedeljo svoje letno zborovanje. Pred-
sednik in tajnik sta podala izčrpano poročilo
o društvenem delovanju preteklega leta. Iz
njihovega poročila posnemamo, da je bilo
delovanje društva kljub neugodnim razme-
ram vendarle presenetljivo plodonosno. Stro-
kovna in kulturna predavanja, dramatične
igre, poučni izleti in druge prireditve so se
vršile v lepem številu tekom leta. Odbor s
predsednikom Mastnakom in tajnikom An-
drejem Jesenkom zasluži resnično vso pohvalo
za požrtvovalno delo. Ni se izogibal ne
truda in ne gubitka časa, da dviga kulturo in
prosveto po naših oddaljenih krajih. Za letos
si je društvo nadelo nalogo pripraviti lastne
prostore. V stari šoli bo izvršilo potrebna
popravlila in obnove. Treba bo tudi novega
odra in kulis. Z velikimi denarnimi težkoča-
mi se sicer borimo, toda požrtvovalnost čla-
nov bo tudi te premagala, ker se zavedamo,
da brez dela tudi ni napredka. Društvo pred-
stavlja enotnost in složnost, kakor velika
kmetška družina in zborovanje je napravilo
na vse nas zelo lep utis. Po zborovanju je
predaval geometer Milan Mravlje o kmet-
skem vprašanju v Sloveniji.

Lesce. V soboto dne 23. svečana je za-
grnila zasnežena zemlja zemeljske ostanke
vestnega in pridnega izvoščka v Lescah g.
Antona Pretnarja. Zavrata bolezen mu je v
par mesecih strla močno truplo. Bil je od za-
četka naročnik »Kmetškega lista« in ni nikoli
pozabil, da je rojen v kmetški hiši. Kot iz-
vošček je bil zelo postrežen, v družbi vesel
in šaljiv in ga je dičila lepa čednost, da je bil
odkrit vedno in povsod in napram vsakemu.
Hinavščine ni poznal. Kako je bil priljubljen
pokojni Anton, je pokazal njegov pogreb, ko
so ga spremili v velikem številu znanci in pri-
jatelji od vseh strani na zadnji poti. Spavaj
mirno, dragi Tone, prizadetim pa naše so-
žalje.

Ribnica. Poročil se je v soboto g. Franc
Arko z gospodično Marijo Klun, po domače
Papeževo. Oba sta iz uglednih hiš iz Bukovice
pri Ribnici. Ženin je zvest naročnik »Kmet-
škega lista«. Mlademu paru želimo obilo
sreče.

Zagradec pri Blanci. Na 24. svečana smo
imeli v naši vasi strašen požar. Goreti je za-
čel stan posestnice Ane Košar okrog 5. ure
popoldne. V hiši sta stanovali Ana Košar in
njena mati. Nad podom je bilo polno slame
in škope. Vsled ognja so se vnele saje in
slama. Plamen je objel vso hišo in sta se ko-
maj ženski rešili. Požar je bil tem hujši, ker
je pihal močan veter, ki je pretel celo vas
vpepeliti. Na žalosten klic zvana so prihiteli
ljudje iz sosednjih vasi in pomagali reševati.
Vse je bilo na delu in ženske so pridno no-
sile vodo, katero so moški polivali po stre-
hañ, da so jih obvarovali. Mnogo več previd-
nosti je potrebno od vseh, da se preprečijo
take nesreče.

Planica pri Framu. Zadnjega februarja
je pri nas nepričakovano preminula gospa
Alojzija Skerbinšek v starosti 56 let. Bila je
učiteljica ročnih del ter soproga gospoda Ig-
naca Skerbinška, voditelja šole na Planici.
Pokojna je bila mati štirih otrok, od katerih
starejši sin Vladko se je v Jarenini pred leti
smrtno ponesrečil. Na novo pozidano šolo sta
prišla s soprogom pred 30 leti. Gospa se ni
sramovala nobenega kmečkega dela, bila je
dobra gospodarinja, kar se je videlo pri vsem
gospodarstvu. Bila je zelo priljubljena pri
ljudstvu, kar je dokazal 2. marca njen pogreb.
Ohranili jo bodemo v blagem spominu, sorod-
nikom pa naše iskreno sožalje!

Kmetijske šole.

V **Bolgariji** je 80 odstotkov kmetškega
ljudstva. Na 1 kvadratni kilometer pride 46
prebivalcev. Ena kmetijska šola pride na
138.838 prebivalcev in 30.702 kmetij. Skupno
je v Bolgariji 28 kmetijskih šol, a moralo bi
jih biti 818.

V **Franciji** je 53 odstotkov kmetškega
ljudstva. Na 1 kvadratni kilometer pride 71
prebivalcev. Ena kmetijska šola pride na
277.082 prebivalcev in na 76.036 kmetij.
Skupno je 75 kmetijskih šol.

V **Norveški** je 40 odstotkov kmetov od
vsega prebivalstva. Ena kmetijska šola pride
na 6227 prebivalcev in na 831 kmetij. Skupno
je 170 kmetijskih šol. Uspeh in posledice
tako visoko razvitega kmetijskega šolstva se
jasno kažejo v količini pridelave norveškega
kmeta. Dočim pridelava jugoslovanski kmet na
1 ha samo 82 q pšenice, pridelava norveški
kmet še enkrat toliko na 1 ha in sicer 168
pšenice.

V **evropski Rusiji** je 85 odstotkov kmet-
škega ljudstva. Na 1 kvadratni kilometer pri-
de 21 prebivalcev. Ena kmetijska šola pride
na 240.000 prebivalcev in na 36.000 kmetij.
Skupno je 360 kmetijskih šol, a potrebno bi
jih bilo 12.000.

Denar naložite

najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetški hranilni in posojilni dom v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje
po 6%, proti trimesečni odpovedi po 7 1/2%
brez odbitka davka na rento.

STANJE VLOG NAD DIN 20.000.000—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog.

Podružnica v MARIBORU

Slomškov trg 3, prtlj., poleg Stolne cerkve.

NOVICE.

Dr. Hodža, idejni voditelj češkoslovaške
kmetške stranke in dolgoletni minister, je
podal te dni ostavko kot minister prosvete in
izstopil iz vlade. Neumorno in naporno delo
je močno izčrpalo njegove telesne moči in je
vsled tega odpotoval v neko zdravilišče na
Slovaškem. Dr. Hodža je vodil mednarodno
zvezo kmetških strank v Pragi. Slovenci se
ga še dobro spominjamo, ko je leta 1924. pred-
daval o »Agrarizmu in Slovanstvu« v dvorani
Narodnega doma v Ljubljani ob priliki usta-
novitve »Zveze vseslovske agrarne mla-
dine«.

Poljedelski delavci gredo v Nemčijo. V
Novem Sadu sta se te dni mudila zastopnik
našega ministrstva za socialno politiko dr.
Krpmotić in odposlanec poljedelske centrale
v Nemčiji Weiser. Z novosadsko borzo dela
sta se sporazumela radi zaposlitve naših
kmetijskih delavcev v Nemčiji, kjer jih bo do-
bilo dela 3000. Delavce hočejo imeti radi
tega iz Vojvodine, ker so tamošnje razmere
najbolj slične nemškimi.

Zakon o imenih. Nov enoten zakon o
imenih za celo državo je stopil v veljavo
26. februarja t. l.

Kredit za pogorelece v Gornjem jezeru.
Kakor javljajo iz Beograda, je finančno mini-
strstvo velikemu županu ljubljanske oblasti
otvorilo kredit v znesku 2.000.000 Din za po-
gorelece v Gornjem jezeru pri Cerknici.

Ljubljanska porota. Letošnje pomladno
porotno zasedanje bo pričelo v ponedeljek
11. marca. Sodišče je odločilo za to zasedanje
naslednje primere: proti Francetu Lorgerju
in Ivanu Bratužu zaradi hudodelstva rop,
proti Katri Lenčkovi zaradi tatvine, proti Ja-
nezu Kozjeku zaradi uboja, Rado Krasnik za-
radi sleparstva in poneverbe, Rekar France
zaradi težke telesne poškodbe, Žagar Janez
zaradi hudodelstva umora, a Jakob Hribar
zaradi oskrumbe. Zadnja razprava bo tajna.

Pirotska konferenca. V Pirotu se je se-
stala naša in bolgarska komisija, ki je imela
urediti razna sporna vprašanja med našo dr-
žavo in Bolgarijo. Potek konference je bil
uspešen in so urejene pred vsem zadeve ob-
mejnih kmetov, dvolastnikov zemljišč in več
drugih važnih vprašanj. Bolgarska vlada je
ponudila naši državi sklenitev trgovske po-
godbe. S tem delom se je tudi prijateljstvo
med obema državama utrdilo.

Umrl je na Vrheku pri Tržišču na Do-
lenjskem g. Ivan Štih. Bil je zaveden narod-
njak in splošno priljubljen. Dočakal je sta-
rost 69 let. Bodi mu lahka zemlja!

Naši duhovniki za Kanado. Minister za
socialno politiko je omogočil, da se izselita
dva duhovnika, eden katoliški in eden pravo-
slavni, v Kanado. Katoliški duhovnik Zvoni-
mir Mondurić je odpotoval v našo naselbino
v Ontariju.

Nogo si je zlomil dr. Češnik, odvetnik v
Novem mestu. Na poledenelih tleh mu je
spodrsnilo.

Umrl je v Žužemberku Joško Sušteršič,
star 25 let, edini sin znanega gostilničarja.
Bolan je bil samo dva dni. Rajni je bil agilen
član in poveljnik gasilnega društva.

Nemški list v Ljubljani. V ponedeljek je
izšla prva številka »Neue Montags-Presse«.
Tako prvo številko je državno pravdnštvo
zaplenilo.

Samomori. V Avstriji si je vzel življenje
pretekli teden podravnatelj Kreditnega za-
voda v Ljubljani g. Rudolf Sark. — V ino-
zemstvu se je ustrelil bivši bančni uradnik
L. Dekleva, v Rožni dolini se je pa obesil
15-letni vajenec Maks Glavnik.

Okraden trgovec. Na progi Karlovac—Za-
greb se je vozil v vlaku trgovec Stojan Lon-
čar. Ko je v Zagrebu izstopil, je opazil, da mu
je nekdo ukradel denarnico s 26.000 dinarji.
Zadevo je prijavil policiji, ali je malo verjet-
no, da uzmoviča izsleda.

Železniški most pri Zidanem mostu na-
merava, kakor poročajo iz Beograda, še to
spomlad zgraditi železniško ministrstvo. Most
bo vezal progo Ljubljana—Zagreb in bo iz-
popolnil nujno potrebni prometni trikot čez
Savinjo.

Pazite, čitatelji! Ne dajte, da Vam uide
današnji oglas odličnega sredstva za pranje,
a to je **Schiehtov »Radion«.** Hvaležni nam
boste, če sami poizkušate.

Led na Kolpi, ki se je vsled toplejšega
vremena odtajal, se je v zadnjih dneh v
ogromnih množinah valil čez jezove in jih za-
poredoma rušil. Mlinarjem je povzročena
vsled tega velikanska škoda. Tudi mostovi so
močno trpeli. Mlinarji so komaj obvarovali,
da jim ni odneslo tudi vodna kolesa.

Porušila se je največja kavarna v Atenah.
V glavnem mestu Grčije v Atenah se je pre-
tekli teden iznenada porušila največja trinad-
stropna palača, v kateri se je nahajala naj-
modernejša kavarna. Pod ruševinami je ostalo
100 ljudi. Večina je bila mrtvih, le nekaj jih
je ostalo pri življenju težko ranjenih.

Hoover, novi predsednik ameriških zdru-
ženih držav, je nastopil svoje mesto 4. marca
v Beli hiši v Washingtonu.

Strašen zločin morilec Vučitrne. Zija Vučitrna je preteklo jesen ustrelil pred praško poroto študenta Alkibiada Bebija, ki je umoril albanskega poslanika Cena bega v Pragi. Morilec Vučitrna je bil kasneje od sodišča oproščen, ker ga je zdravniška komisija spoznala umobolnim. Te dni se je vrnil iz Češkoslovaške v Beograd, odkoder je odpotoval v soboto 2. t. m. v Djakovico k svojim gospodarjem. Na železnici je nenadoma stopil v kupe in ustrelil načelnika ministrstva notranjih zadev Petra Zavišiča in dva druga potnika. Vsi trije so bili takoj mrtvi. Lažje je ranil še tri druge potnike. Vučitrno so prijeli in zaprli v Skoplju.

V naši državi je 200.000 več žensk kot moških. V naši državi se nahaja 47 učiteljskih, 200 gimnazij in 5 univerz (visokih šol).

Le mirno spite, ker »ženska hvala« raztaplja nesnago čez noč, zjutraj jo odpravi Schichtovo terpentinsko milo. — Poglejte naš današnji oglas!

Čudna verska družba v Rusiji. V Moskvi so nedavno odkrili nevarno versko družbo, ki zazidava žive zaročence. Ceremonije se izvrše tajno v podzemskih prostorih in klet, kjer se ti nenavadni obredi izvrše, mora pospraviti nedolžno dekle. Pri policiji se je te dni javilo neko dekle, ki je ves dogodek prijavilo. Na ulici jo je nepoznan moški nagovoril in vprašal, če je še nedolžna. Ko mu je pritrdila, ji je obljubil veliko nagrado, ako gre z njim. Ona se je odzvala. Ko sta prišla na kraj mesta, ji je zavezal oči ter jo odpeljal v podzemsko prostoro. Tu je bila priča, kako so zazidali dva belo oblečena zaročenca v steno med raznimi molitvami in ceremonijami. Po končanem obredu je morala pospraviti prostoro, na kar so jo spustili in odvedli z zavezanimi očmi v mesto. Policija pridno zasleduje to nevarno družbo.

Rastlina, ki daje nadomestilo za kavčuk. Edison je dopolnil te dni 82. leto svoje starosti in je seznanil ob tej priliki javnost z novim odkritjem. Gre za rastlino, zelišču podobno, koje sok daje uporabljivo nadomestilo za kavčuk. Rastlino lahko sejemo kot pšenico ali drugo žito, a ni treba vsako leto sejati, ker ostane korenina več let pri življenju. Ta iznajdba je od velikanske važnosti, ker poraba kaučuka vedno bolj narašča.

Kanal Volga—Don. Boljševiška vlada se že dolgo peča z mislijo, da zgradi plovni kanal med rekama Volgo in Don. Po zadnjih poročilih ga nameravajo zgraditi v prihodnjih petih letih. Stroški graditve bodo znašali okrog 200 milijonov rubljev. Največji gospodarski pomen tega kanala leži predvsem v povenitvi transporta premoga iz donskega premogokopnega revirja v središče evropske Rusije.

»Knez Murat« aretiran. Po Italiji in Jugoslaviji se je potikal že več let ruski begunc Aleksij Feodorov. Mož se je izdajal za »Kneza Murata« in je na račun lahkoživih in lahkovernih žensk brezskrbno in potratno živel. Najraje se je sukal okrog starejših gospa in marsikateri je obljubil tudi ženitev. Glavna stvar pa je bila, da so mu dajale denar. Nekateri je spravil ob vse imetje. Na celo vrsto prijav ga je te dni policija aretirala in vrgla v luknjo. Tu bo nekaj časa premišljeval usodo »kneza Murata«.

Usoda Habsburžana. Neka dunajska krojaška tvrdka toži Leopolda Habsburga, drugega sina Leopolda Salvatorja, ker ji ni poravnal računa za napravljeno obleko. Po vojni je osnoval na Dunaju trgovino s sadjem pod imenom Leopold Habsburg in Comp. To podjetje je kmalu propadlo. Nato je stopil k nekemu kinematografskemu podjetju, a tudi tu ni ostal dolgo. Končno si je dal napraviti nobel obleko in odpotoval v Ameriko, ne da bi poravnal krojačeve račune. Sodišče ga išče sedaj po Ameriki.

Tedenski koledar.

- 10. marca, nedelja: 40 mučenikov.
- 11. marca, poned.: Heraklij.
- 12. marca, torek: Gregor.
- 13. marca, sreda: Rozina.
- 14. marca, četrtek: Matilda.
- 15. marca, petek: Longin.
- 16. marca, sobota: Heribert.

Sejmi.

- 10. marca: Raka, Smuka, Sv. Jurij ob Tab., Pekel, Kapele, Sp. Polskava, Kostrivnica, Hodoš, Dol pri Hrastniku.
- 11. marca: Račna, Gradac.
- 12. marca: Kamnik, Drnovo, Kotredež, Vesela gora, Radovljica, Turjak, Sp. Logatec, Sv. Jurij ob juž. žel.
- 13. marca: Loka pri Zidanem mostu.
- 14. marca: Doberniče.
- 15. marca: Lož, Semič, Zdole, Prosenjakovei.
- 16. marca: Peklo pri Poljčanah.

Valute.

Dati moramo za:

Din

- 1 nem. marko 13-52
- 1 švic. frank 10-95
- 1 avstr. šiling 8—
- 1 angl. funt 276-56
- 1 amer. dolar 56-87
- 1 franc. frank 2-22
- 1. čsl. krono 1-68
- 1 ital. liro 2-98

Cene mleku.

Producenti mleka se v zadnjem času trudijo, da bi dosegli višjo ceno za mleko in tako vsaj deloma krijejo izgubo, ki jo imajo letos vsi živinorejci vsled drage krme. S strani konzumentov je nastal proti temu odpor in očitalo se je producentom - kmetom, da nikakor niso upravičeni zahtevati višjo ceno, ker celo mlekarne, ki imajo velike stroške z vzdrževanjem poslopja, aparatov in številnega osebja, lahko prodajajo mleko po 3 dinarje. Kakor je ta očitek na prvi moment razumljiv, vendar je tembolj neosnovan, čim več se ima vpogleda v naše kmetjsko gospodarstvo.

Mlekarne same ne bodo povišale cene mleku, ker niso primorane imeti mleko v zalogi, niti ga drago plačevati. In kakor hitro uvidijo, da se jim prodaja mleka ne izplača, kratkomalo ustavijo nadaljnji nakup mleka ali pa prisilijo producenta, da ceno zniža. Celotno obratovanje je postavljeno na trgovski bazi in vsaka dobro vodena mlekarna si mora v prodajni ceni zaračunati manipulacijske

RADION
pere sam!

RADION
pere sam!

„Pri nas je prijetno,“

pravi mlada gospa Mica. „Nikdar ne razburjam svojega moža z velikim pranjem in čiščenjem, vse to gre čisto mirno, ker RADION opere perilo sam v enem dopoldnevu.“

Varuje perilo!

stroške in amortizacijo vloženega kapitala, pa najsi cena mleku nizka ali visoka.

Drugo je stališče producenta, ki mora ceno mleku zvišati takoj kakor hitro se podražijo produkcijski stroški, če hoče gospodarstvo kolikortoliko vzdržati v ravnotežju. Kmet ne more kratkomalo ustaviti produkcije mleka, prodati iz hleva vso živino, ki mu donša stalno izgubo in zato je rešitev iz take gospodarske krize mogoča le v eno smer, to je v zvišanju cen produktov. Slične primere imamo tudi v vseh drugih panogah gospodarstva, ker trgovec sam ne bo nikdar zvišal cen svojemu blagu, ampak so cene odvisne od tovarn, ki imajo večje ali manjše produkcijske stroške in temu uravnane tudi cene proizvodov. Ko se vsled pomanjkanja podraži surovina, katere tovarna predeluje, je jasno, da bo potem tudi proizvod veliko dražji.

Prav isto je v naših kmetjskih tovarnah — hlevih, kjer se predeluje surovina — krma v živih strojih — kravah v mleko. Vsled lanske suše je nastalo silno pomanjkanje krme. Cene so rapidno vzrastle in naravno je, da se je s tem podražila cela produkcija mleka.

Ker se splošno misli, da naš kmet ravno s produkcijo mleka dela velike dobičke, si moramo radi pravilne ocene ogledati nekaj računov. Povprečna mlečnost krav v Sloveniji iznosi na leto 1200 litrov, to pride 4 litre dnevno, če računamo 300 molžnih dni. Pri racionalnem krmljenju mora taka krava srednje teže dobiti naslednjo krmo: 4 kg sena, 3 kg slame, 11 kg repe in 1 kg močnatih krmil (tropin), kar stane po današnjih minimalnih cenah 15,45 Din, a 1 liter mleka stane producenta 3,86 Din. Ker se pa živina krmi pri nas neracionalno, v največjih slučajih s samim senom in slamo, brez močnih krmil, so produktivni stroški za liter mleka še veliko večji. Tako stane krma, ki je pri nas najbolj običajna, to je 5 kg sena, 8 kg slame, 10 kg repe — 16,50 Din, a vsak liter mleka 4,12 Din. Pri krmi za vsako kravo ima torej dnevno kmet 4,48 Din izgube, kar iznosi pri srednjem posestvu s petimi kravami 22,40 dinarjev izgube, a v celotni molžni dobi, v 300 dneh 6720 Din. Ta krma je pa poleg tega še zelo pomanjkljiva in živina pri takem krmljenju čez zimo silno oslabi. Če je že z mlekom izguba, se vprašamo, kake izgube imajo kmetje še od živinoreje? Doma jim ostane gnoj in od vsake krave tele, ki je tudi nekaj vredno — poreče kdo. Pri tem so še mnogi stroški, ki se niti oddaleč ne morejo primerjati z naštetimi dohodki. Če naj bo gnoj v zameno za delo in steljo, potem ostanejo popolnoma brez kritja še amortizacija in vzdrževanje hleva ter obresti za denar, ki je vložen v živini in strojih, potrebnih za pripravljanje krme. Za teleta se pa itak nikoli ne dobi povrnjenih stroškov, če ni slučajno velike plemenske vrednosti. Ker se v okoljskih gospodarstvih, ki prodajajo mleko v mesto, teleta navadno prodajajo po treh tednih mesarju, je z njim zopet izguba. Krma za brejo kravo, ki ne da niti litra mleka, stane v 65 dneh 1004 Din in če tele v 20 dneh popije samo 100 litrov mleka, to je 5 litrov

dnevno (navadno ga dvakrat več), stane to mleko zopet 300 Din. Dobro vzrejeno tele tehta v tem času 70 kg, ki se ga proda mesarju v najboljšem slučaju po 12 Din za kg, to je 840 Din. Pri vsakem prodanem teletu ima gospodar zopet 464 Din izgube.

To so torej motivi, ki so privedli našega producenta mleka — kmeta do povišanja cen svojemu produktu, ker sicer se morajo v par letih takega gospodarstva naša kmečka posestva tako zadolžiti, da ne bo več misliti na rešitev iz krize. Zahteve nikakor niso pretirane in producenti z zvišanjem cene mleku na 3,50 Din za liter še dolgo ne bodo dosegli rentabilnosti svoje živinoreje, ampak bodo s tem le deloma krili izgubo, da gospodarstvo popolnoma ne ruinirajo.

Marsikaj bi se dalo s sistematičnim delom izboljšati in poceniti kmečko produkcijo, kar mora biti vodilna misel pri pospeševanju kmetijstva ali za sedaj moramo računati le s fakti, kakršni so in pozdravljati moramo korak, da je tudi naš kmet prijel v roke svinčnik in začel računati rentabilnost svojega gospodarstva, ker le po tej poti bo dosegel resnične in trajne uspehe.

Delo Kmetijske družbe.

Seja glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo se je vršila dne 21. februarja t. l. Predsedoval je predsednik g. Ivo Sancin. Iz njegovega poročila je bilo posneti, da je osebno posredoval v kmetijskem ministru, kakor je bilo že javljeno v časopisju, o raznih važnih gospodarskih vprašanjih, n. pr.: glede izpremembe carinskega zakona je izročil spomenico, posredoval je zaradi ukinjenja uvozne carine na modro galico, glede dobave živinske soli itd. Udeležil se je tudi odborove seje »Srpskega Poljoprivrednega Društva«, na kateri je bil razgovor o pripravah za »Zvezo vseh kmetijskih družb in društev v državi«. Glavni odbor je izvolil posebni od-

sek, ki bo proučil pravila in predlagal primerne izpremembe. — Dalje je poročal ravnatelj g. inž. Lah, da je družba poslala na pristojna mesta resolucije, ki so bile sklenjene na občnem zboru družbe, n. pr. prošnja za izpremembo načrta zakona o zaščiti kmetij, dalje spomenico o izpremembi carinskega zakona, predlog za olajšanje določil pri izvozu perutnine in divjačine, vložila prošnja za carine prost uvoz modre galice ter za priskrbo živinske soli, predložila oblastnim odborom številne prošnje podružnic in zbirala material za izpremembo taksnega zakona. »Kmetijska družba« je pristopila kot članica k »Oblastni zadrugi za kmetijski kredit v Zagrebu«. V zadnji dobi so družbeni strokovnjaki marljivo predavali pri številnih podružnicah. Na splošno željo članstva se je uvedla tudi akcija za nabavo semenskega krompirja. Družba bo prevzela tudi organizacijo poučnega potovanja kmetovalcev na kmetijsko razstavo v Monakovo, ki bo od 4. do 9. junija t. l. Sklenilo se je, da se družba obrne na razna ministrstva za načrte kmetijskih zakonov, ki se pripravljajo, da jih prouči in stavi primerne predloge. Sledilo je poročilo o blagovnem prometu in obravnavanje obračuna za l. 1928. Glavni odbor je izrekel predsedstvu in uradništvu za vestno vodstvo in delovanje v minulemu letu zahvalo in priznanje. Na to je glavni odbor potrdil izpremenjeni pravilnik perutninarskega odseka, ki se je sedaj obnovil. Glavni odbor je sprejel nove ude ter potrdil ustanovitev novih podružnic v Orehovici pri Št. Jerneju, v Grižah pri Žalcu in v Zabukovju pri Sevnici. Uredila so se tudi nekatera personalna vprašanja. Pri nadaljnji obravnavi je odbor sklenil vložiti protest proti visoki odmeri rentnega davka, ponovno zaprositi za trikratno polovično vožnjo po železnici za ude, kakor jo imajo ostala društva, priporočati na merodajnih mestih, da se vodstvo kmetijskih agend pri okrajnih blagajnah poveri okrajnim kmetijskim strokovnjakom,

PODLISTEK

Fr. Rojec:

Prvotni človek.

(Konec.)

Glad je ozdravil bolnika, obenem pa ga je tudi jako oslabil. Prazen želodec mu je glasno godrnjal in ga silil na lov za hrano. Nekoliko se je dvignil možiček na ležišču, ali na noge se ni mogel postaviti zaradi prevelike slabosti. Zato je po vseh štirih kobacal z doma med visoko travo in grmovjem daleč v svetli solnčni dan. Ko se mu je zazdelo, da je že dovolj daleč, je sedel in začel gledati okrog sebe. »Kaj naj poskusim sedaj,« se je vprašal v svojih mislih. Videl je pred seboj mnogo lepih jagod, ali teh se je bal. Še dotakniti se ni upal nobene. Po kratkem predarku si je začel smukati v pesti rastlinsko zrnje, ga luščiti z nohti ter grizti z močnimi zobmi. Okus se mu je zdel prijeten, začel je zvečiti in požirati. Pod drevjem je pobiral našim orehom in lešnikom podobne sadeže in razno košičično sadje. Lupine in košičice je trl z zobmi in nato jedrce grizel in používal. Ta nova hrana mu je jako dobro teknila in želodec je bil z njo izredno zadovoljen.

Človek se je nasitil kakor še nikdar do takrat. Začutil se je krepkega in močnega, a usta so mu bila suha in pusta. Bil je žejen. Vedel je za bister studenček v bližini in vedel je tudi, kako se pije voda in gasi žeja. Videl je že vsakovrstne živali, kako so pomakale svoje glave v vodo in jo srebale. Tudi on jo je že večkrat pil in včasih se mu je prilagla.

Vstal je in se napotil k studencu. Tam je poiskal pripraven prostor ob čistem tol-

munčku, pokleknil in sklonil glavo nad volno zrcalo. Zagledal je zopet svojo podobo kakor že večkrat. Pritisnil je usta na usta v vodi, podoba se je zamajala in zgubala, a on je pil v dolgih požirkih. Hladna pijača ga je okrepila in poživila.

Dolgo je sedel pri vodi in se ogledoval v njenem zrcalu. Primerjal je svojo podobo s podobami živali. Od vseh se je močno razlikoval. Še najbolj sličen je bil opicam. Zato je te živali najrajše ogledoval pri njihovem živahnem in zanimivem delu, kadar so mu prišle pred oči. Tudi naučil se je največ od njih. Gotovo so dobre živali. Rade se imajo in jih je vedno več skupaj. Ene same ni srečal nikdar. Čudno, da mora biti ravno on tako sam in zapuščen. Morda ima pa v kakem drugem kraju še kakega tovariša. Ali bi ne bilo dobro pogledati še nekoliko bolj daleč okrog po svetu? Ko bi vedel, da mu taka pot ne bo v nesrečo in pogubo. Žival bi to že vedela, ali z nobeno ni prijateljsko znan in z nobeno se ne more ničesar pogovoriti. Od življenja pa bi se še ne ločil rad. Kdo ve, kaj dobrega in prijetnega še doživi na zemlji!

Po takem preišljevanju je zapustil studenček in odšel počivat na svoje ležišče. Odslej je vsak dan delal izlete na vse strani v okolico in pridno zalagal sestradani želodec s tečno novo hrano. Tudi studenček je pogostoma obiskoval. V kratkem času se je tako okrepil in zredil, da se je čudil sam sebi. Zelel si je, da bi se mu vedno tako godilo. Toda prišla je izprememba, ker na zemlji ni nič stalnega. Približal se je konec tudi lepim in brezskrbnim dnevom našega zadovoljnega možička. Semenske hrane mu je zmanjkalo. Vsa širna okolica ga več ni mogla nasititi. Kaj naj ukrene? Ali naj zopet poseže po novi hrani ali naj se izseli v drug kraj?

Začel je pobirati in pokušati sadje, ki

je ležalo na tleh pod drevjem. Ugajalo mu je. Želodec se mu ni pritožil nad novimi zalozki. V nekaj dneh je pobral in pohrustal vse odpadlo sadje po svoji okolici. Potem je splezal je na drevo in sedeč v rogovili med vejami obiral sadje. Používal ga je sproti z veliko slastjo in se ga pošteno naložil. Zlezal je na tla in ker je polen želodec zahteval še zamake, se je napotil domov mimo studenca. Voda pa mu tedaj ni napravila dobrega učinka v želodcu. To je začutil takoj, ko se je napil. Napadla ga je nova bolezen, ki jo je zakrivila njegova nevednost. Na drevesu je jedel tudi nezrelo zeleno sadje, ker ga ni razločeval od zrelega. Na tako hrano pa bi ne bil smel takoj piti.

Grozno je zavijalo in klalo možička v trebuhu in pogostoma je moral počepati, da se mu ni pripetilo kaj neprijetnega. Zavlekel je svoje bedno telo na ležišče in zopet je ležal tam več dni in noči brez hrane. Imel je dovolj časa za preišljevanje in sklenil je, da na vsak način zapusti ta, zanj tako nesrečni kraj, kakor hitro zopet okreva.

Izpraznil se mu je spodnji telesni del in bolečine so mu ponehale. Tedaj pa je človek vstal, da izvrši svoj sklep in poroma v daljni svet poiskati si novega, srečnejšega domovanja. Utešil si je glad z ostanki semen, ki jih je še dobil v bližini doma, nato je prekoračil mejo svoje dotedanje okolice ter šel naprej in naprej. Lepi novi kraji so se mu odpirali pred očmi, in mu nudili v obilici dobre semenske hrane. Večkrat se je ustavil, da se je počil in pokrepčal. Potem je zopet nadaljeval pot.

Prišel je do prijetne dolge in ozke doline, ki je bila na obeh straneh zagrajena z visokimi skalnatimi griči. Dolina je bila nasajena s samim sadnim drevjem. Pod njim se je vil bister potok med bujnim cvetočim grmičjem

Prometna banka d. d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

(večaj Pred škočje 1, nasproti magistrata)

Telefon št. 2149, 2968
Pošt. ček. rač. 13.853

Žiro-račun
pri Narodni banki

Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnevljevanje čekov in menic. Izbaje svorenj, garancijskih in kreditnih pism, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkvalitetnejših pogojih.

ki jih je zopet postaviti na svoja mesta po deželi. Rešila so se še različna strokovna vprašanja, ki imajo namen izboljšati gospodarsko stanje našega kmetijstva.

• • •

Položaj na lesnem trgu. Produkcija v gozdu je še vedno po mrazu zadržana. Najbolj občutijo to ogljarji. Bukovo oglje, po katerem je zelo veliko povpraševanje, ni mogoče producirati, ker je zemlja še vedno zmrzla in tako ni mogoče napraviti kop za kuhanje oglja, dasi imajo ogljarji že zložena in pripravljena drva v to svrhu. Cena za oglje je nenavadno visoka in samo ob sebi je razumljivo, da je le začasna in bo zopet popustila. Tudi tesianje tramov je še vedno nemogoče, kar bode gotovo vplivalo na še večjo zakasnitev stavbne sezone, ki je druga leta v marcu že živahno pričela. Starih suhih tramov ni. Izdelovanje novih je pa vsled mraza nemogoče. Večji del vodnih žag je pričel zopet z obratom in z velikim trudom so po večini izsekali vodna kolesa iz debelega ledu, ki

jih je obdajal. Cene rezanemu lesu so čvrste. Ravno tako je cena za hrastove prage nadalje trdna.

Vinogradniki! Letošnja zima je povzročila skoraj po vseh vinogradih hude pozebe. S preudarno trsno rezjo, katero naj letos izjemoma odložimo na poznejši čas, moremo še marsikaj popraviti. O predmetu so že poročali strokovni in drugi listi. Tudi v Mariboru izhajajoči mesečnik »Naše gorice« prinese v prihodnji številki splošna navodila za letošnji način trsne rezi, na kar opozarjamo že zdaj vse vinogradnike. **Z rezjo pa na vsak način počakajte!** — Andrej Žmave.

Zavod za proučevanje rentabilnosti kmetijskih gospodarstev. V Zagrebu se je vršila seja »Seljačke sloge«, na kateri je bilo sklenjeno ustanoviti zavod za proučevanje rentabilnosti in za organizacijo kmetijskih gospodarstev. Namen zavoda bo, da v kmetijskem gospodarstvu uvede primerno knjigovodstvo, da zbira podatke o uporabi kapitala v kmetijah, o tržnih cenah kmetijskih proizvodov, o prometnih, carinskih in tarifnih vprašanjih,

o davkih in o kmetijskem zakonodajstvu. Prirejati hoče strokovno-gospodarske tečaje, ankete, konference. Po dobljenih rezultatih hoče ugotoviti načela uprave kmetijskih gospodarstev, da po teh načelih organizira čim rentabilnejšo upravo teh gospodarstev. Zbirati hoče tudi podatke o agrarni reformi. Do občnega zbora »Seljačke sloge« bo posle vodil gosp. Josip. Predavec, bivši predsednik oblastnega odbora zagrebške oblasti.

8% no in 7% no državno zunanje (Blairovo) posojilo v zlatu iz leta 1922. Finančna direkcija v Ljubljani objavlja uradno: Po odločbi gospoda finančnega ministra D br. 4063 z dne 25. januarja 1929 posredujejo izplačilo kuponov gornjega posojila od obveznic serija »A« in »B« vsem lastnikom, ki se nahajajo na teritoriju naše države, davčne uprave. Na to se lastniki imenovanih obveznic opozarjajo s pripombo, da se morajo kuponi oddati davčnim upravam s prijavami v duplikatu, v katerih treba navesti serijo in številko kuponov in njihovo nominalno vrednost v dolarjih.

po pisanih travnikih. Drevje je bilo polno najlepšega rumenega in rdečega sadja. Družba blebetavih opic je plezala in se obešala po drevju ter se obmetavala z jabolki in s hruškami. Po vejah so skakale in se gugale papige, ki so glasno vpile. Človek je sedel za grm in opazoval življenje v dolini.

Opice so začele naenkrat kričati in se dreti in vso moč. Zbrale so se vse skupaj na dveh ali treh drevesih pri skalnatem porobku. Lomile so veje in jih metale proti kamenitemu gričku. Tudi trdo zeleno sadje je tja letelo z dreves. Kaj je bilo? Med kamenjem se je plazila proti drevesom velika pisana kača. Opice so jo najbrž hotele prestrašiti in zavrtniti. Ali ona se ni nič zmenila za opičje nagajanje. Motala in klobasala se je že po travi pod drevesi, ovila se je debela in začela plezati na drevo. Opice pa tudi niso hotele odnehati od svoje namere. Hitro so splezale in poskakale z dreves na tla in planile h kamenitemu griču. Tam so si nabrale v naročja za lučanje pripravnih kamenov in se vrnile pod drevesa. Kača je bila že precej visoko na deblu. Opice pa so jo začele obmetavati s kamni od vseh strani. Kača se ni mogla braniti. Le vrat je zvijala, mahala z glavo semtertja ter besno sikala proti svojim napadalkam. Kamenje je vedno silnejše padalo nanjo. Vsa je bila že krvava. Glava ji je omahnila in zvalila se je premagana na tla. Hudo ranjena je nato počasi odlezla nazaj v grič in se skrila v skalnato luknjo.

Opice so utihnile in se pomirile. Splezale so zopet na drevje in začele na novo uganjati svoje burke. Obirale so tudi sadje in ga jedle. Človek je natančno pogledal, kakšno sadje uživajo, in videl, da le ono, ki je lepo debelo, rumeno in rdeče, drobnejše zeleno pa puščajo nedotaknjeno. »Dobro,« si je mislil, »odslej bom tudi jaz jedel le tako

sadje in moj trebuh bo zdrav!« Vesel je bil tega koristnega nauka. Takoj je pobral na tleh nekaj zrelih hrušk in jih s slastjo pohrustal. Jed mu je dobro storila v želodecu. Bil je za eno izkušnjo bogatejši.

Spomnil se je kače. Čudno neznana groza ga je obšla pred to živaljo. »Joj,« si je mislil. »To je gotovo silno huda in nevarna žival, ker so jo opice tako nagnale s kamni! Kako so jo obmetavale! To je tudi tako poučno!« Začel je gledati svoje roke in pobirati kamenje okrog sebe. »Ali bi ne mogel tudi jaz lučati teh trdih krogel kakor opice in ubiti kako žival?« Vstal je in se začel vaditi v lučanju. Vedno bolj je zadeval predmete, na katere je meril. Že v nekaj dneh se je izvrstno izuril v tem novem poslu. Nato je začel poskušati svojo spretnost v lučanju na lovu na živali. Lov se mu je dobro obnesel. Izvrševal ga je tako-le: Potuhnil se je za grmom ali se pritisnil k drevesnemu deblu in čakal. Ko je počasi priskalil mimo zajček ali je prišla kaka druga štirinogata žival, je zavihtel nad njo roko s kamenom in jo pobil na tla kakor bi jo ustrelil. Ako ni bila katera takoj mrtva, jo je zadavil ali s kamnom namahal po glavi. Zalezoval in pobijal je tudi večje ptiče, ki so po tleh iskali hrane.

Odslej mu ni več manjkalo dobrega svežega mesa. Zdaj pa zdaj je za izpremembo udi še posegel po orehih in semenskih storžih. A teh ni več trl z zobmi, ampak jih je tolkel s kamni. Pa še nekaj si je izmislil možiček. Videl je, da ima vsaka žival na svojem telesu posebno orožje, da se z njim v sili brani proti sovražnikom. Vol ima roge, konj kopita, pes zobe, mačka kremplje, zajec urne pete, osa želo itd. Le on ni imel nobenega sredstva za brambo. S kamenjem bi se že branil zdaj, ko ga zna tako dobro lučati. Ali povsod ga ni bilo na razpolago. Da bi ga nosil s seboj

na vseh potih, to bi bilo nerodno. Zato si je napravil primernejše orožje. Poiskal je oster kamen in z njim pretolkel deblo mladega gozdnega drevesa, da je padlo. Potem je s kamnom odstranil veje in si naredil iz debla kol, ki ga je odslej vedno nosil s seboj na rami.

Dobro se je zdaj godilo možu in hodil je vedno bolj samozavestno in pogumno po svoji novi okolici. Bil bi z vsem prav zadovoljen, le to mu ni bilo prav, da je bil še vedno tako sam. Končno je bila tudi ta neprijetnost srečno odpravljena. Srečal je v gozdu človeka ženskega spola in ga povabil na svoj dom. Več se nista ločila in bila sta si vedno najboljša prijatelja. Dobila sta otroka, enega, dva, tri in potem še več. Nastala je velika družina, vsak družinski ud je kaj novega iznašel in izumil in vsi skupaj so že mnogo vedeli in znali. Tudi govoriti so začeli med seboj. Kar sami so si začeli izmišljevati besede in dajati primerna imena vsem stvarim, ki so jih videli okrog sebe. Tako je nastala prva človeška govorica, ki se je potem razvijala, izpopolnjevala in razcepljala po rodovih.

Minilo je tisoče in tisoče let. Zemlja se je napolnila z različnimi človeškimi rodovi. Omikanejši so izumili pisavo in začeli zapisovati svoje dogodke na pergamentne liste in jih vsekavati tudi v kamenite plošče. Ti prvi zapiski so se ohranili in na novo prepisali v poznejši dobi. Takrat se je začela človeška zgodovina.

To so zgodbe o prvem in sedanjem človeku, ki so premišljeno zapisane na podlagi neovrgljivih prirodnoznanstvenih resnic. Pogledal sem tudi v naselbino prve človeške družine, ali videl sem tam toliko zanimivosti, da bi naš list gotovo ne imel prostora zanje, če bi hotel vse popisati. Zato s tem končam.

Najboljši in najtrpežnejši
šivalni stroji
in **KOLESA** so
GRITZNER
in **ADLER**
za dom, obrt in industrijo,
v raznih opremah
Istotam švicarski
pletilni stroji **DUBIED**
Pisalni stroji **URANIA**

Ugodni plačilni pogoji. — Večletna garancija.

Tovarniška zaloga:

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA, blizu Prešernovega
spomenika ob vodi.

Fabiani & Jurjovec
Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

— Velika zaloga —
SUKNENEGA BLAGA
za moške in ženske oble-
ke. Lepa izbira svilenih
rut in šerp. Krojači in
šivilje, pišite po vzorci!

NAROČAJTE
»GRUDOC«

Učenca

za

usnjarsko obrt

sprejemem po dogovoru
tako. — Naslov pove
uprava »Kmetkega
listac.

Ročne
harmonike

dijatonične — kromatične
• Štajerski in dunajski model •
Izdelane v naši specialni de-
lavnici. Razpošiljamo direktno
na privatne osebe.

• • Zahtevajte takoj cenik A • •

FR. PERC, Maribor, Gosposka ul. 34
vzorno ter urodajno skia-
dišče z Ljubljano trdnica:
HENRIK KENDA, Ljubljana

Thomasova žindra — Kalijeva
sol — Rudninski superfosfat
ima vedno v zalgi osrednja gospodarska zadruga

„EKONOM“
Ljubljana, Kolodvorska ulica 7

»ILOVAC«

Tvornica glinastih
strešnikov in opeke

Fröhlich & Bichler

Karlovac

☛ Dnevna produkcija 100.000 komadov strešnikov in opeke. ☛
Proizvajanje vseh vrst opeke in strešnikov ter vseh glinastih predmetov kakor
tudi ploščice za tlake. Posebno se priporočajo falcovani in dvakrat falcovani
strešniki v dovršeni obliki ter po zelo ugodnih cenah.
Dobavijo se franco na vsako postajo.

Generalno zastop-
stvo za Slovenijo: **»EKONOM«** Ljubljana
Kolodvorska 7

Vabilo

na

XXXIII. redni občni zbor

Posojilnice za sodni okraj velikolaški in okolico
registrirane zadruge z omejeno zavezo

ki se vrši

dne 25. marca 1929 ob 9. uri dopoldne
v posojilnični pisarni v Vel. Laščah 28

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1928.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Odobritev obrestne mere za leto 1929.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Razni drugi predlogi.

Ako bi ob določeni uri ne bil ta občni zbor sklepčen, se vrši po smislu
§ 36 pravil pol ure pozneje brez ozira na zastopane deleže in navzoče zadružnike
drugi občni zbor v istih prostorih z istim dnevnim redom.

Načelstvo.

**Laneno olje, firnež, emajlne
in ostale lake, obojate barve**

in vse v stroko spadajoče blago kupite
dobro, solidno in po zmernih cenah pri

MEDIČ-ZANKL, d. o. z. tovarna oia f. e. z. l. d. v.
Ljubljana - Medvode. Lastnik Franjo Medič.
Podružnica Maribor - Novi Sad.

**Gospodarji! Gnojite z
APNENIM DUŠIKOM**

najtinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apne-
nim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o uporabi in
množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih
apnena dušika daje

TVORNICI ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru

Ta tvornica proizvaja istotako mešano umetno gnojilo »NITROFOSKAL - RUŠE«,
katero sestoji iz apnena dušika, superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitro-
foskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom, fosforom, kalijem in apnom ter si pri-
hrani večkratno trošenje umetnih gnojil.

Zdravo pšenično
SLAMO

dobavlja po zelo
ugodni ceni

„EKONOM“

osr. gosp. zadruga
z o. z.

v Ljubljani
Kolodvorska ul. 7

Tel. interurban št. 25-06

**PROMETNI
ZAVOD ZA
PREMOG D. D.**

— LJUBLJANA —

predaja po najugodnejših cenah samo na debelo:
Premog, domači in inozemski za
domačo kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst.
Koks, livarniški, plavžarski in plinski.
Briketi.

**PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG
D. D.**

LJUBLJANA, Miklošičeva c. 15/1.